

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

VERENIGDE COMMISSIONS VOOR DE
INFRASTRUCTUUR, HET VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN EN VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT

COMMISSIONS RÉUNIES DE L'INFRASTRUCTURE,
DES COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES
PUBLIQUES ET DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES
GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

Vrijdag

13-11-2015

Namiddag

Vendredi

13-11-2015

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (witte kaft)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be
--	---

INHOUD

Samengevoegde interpellaties en vragen van

- mevrouw Vanessa Matz tot de eerste minister over "het vertrouwen dat de regering behoudt in minister van Mobiliteit Jacqueline Galant, in weervil van de ernstige feiten die zich hebben voorgedaan" (nr. 80)

- de heer Benoît Hellings tot de eerste minister over "wat op politiek vlak dient te gebeuren ingevolge de diverse wendingen in de "zaak-Galantgate"" (nr. 82)

- mevrouw Karine Lalieux tot de eerste minister over "het onwettig inschakelen van het kantoor Clifford Chance door mevrouw Galant" (nr. 83)

- de heer Marco Van Hees tot de eerste minister over "de verantwoordelijkheid van minister Galant in verband met "Galantgate"" (nr. 87)

- de heer Denis Ducarme aan de eerste minister over "de overheidsopdrachten" (nr. 7341)

- de heer Olivier Maingain tot de eerste minister over "de gevolgen van het niet respecteren van de wet op de overheidsopdrachten door een lid van de regering" (nr. 88)

- de heer David Geerts tot de eerste minister over "de procedure van aanstelling van het advocatenkantoor Clifford Chance" (nr. 89)

- de heer Kristof Calvo tot de eerste minister over "de samenwerking met Clifford Chance" (nr. 90)

Sprekers: **Vanessa Matz, Benoit Hellings, Karine Lalieux, Marco Van Hees, Denis Ducarme**, voorzitter van de MR-fractie, **Olivier Maingain, David Geerts, Kristof Calvo, Charles Michel**, eerste minister

Moties

SOMMAIRE

1 Interpellations et questions jointes de

1 - Mme Vanessa Matz au premier ministre sur "le maintien de la confiance du gouvernement à la ministre de la Mobilité, Jacqueline Galant, malgré les actes graves qui ont été posés" (n° 80) 1

1 - M. Benoît Hellings au premier ministre sur "les conséquences politiques à tirer des diverses péripéties de l'affaire dite "Galantgate"" (n° 82) 1

1 - Mme Karine Lalieux au premier ministre sur "la désignation illégale de Clifford Chance par Mme Galant" (n° 83) 1

1 - M. Marco Van Hees au premier ministre sur "la responsabilité de la ministre Galant dans le Clifford Gate" (n° 87) 1

1 - M. Denis Ducarme au premier ministre sur "les marchés publics" (n° 7341) 1

1 - M. Olivier Maingain au premier ministre sur "les conséquences du non-respect de la loi sur les marchés publics par un ministre du gouvernement" (n° 88) 1

1 - M. David Geerts au premier ministre sur "la procédure de désignation du cabinet d'avocats Clifford Chance" (n° 89) 1

1 - M. Kristof Calvo au premier ministre sur "le recours aux services du cabinet Clifford Chance" (n° 90) 1

Orateurs: **Vanessa Matz, Benoit Hellings, Karine Lalieux, Marco Van Hees, Denis Ducarme**, président du groupe MR, **Olivier Maingain, David Geerts, Kristof Calvo, Charles Michel**, premier ministre

Motions

20

**VERENIGDE COMMISSIES VOOR
DE INFRASTRUCTUUR, HET
VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN EN VOOR
DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT**

van

VRIJDAG 13 NOVEMBER 2015

Namiddag

**COMMISSIONS RÉUNIES DE
L'INFRASTRUCTURE, DES
COMMUNICATIONS ET DES
ENTREPRISES PUBLIQUES ET DE
L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES
GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION
PUBLIQUE**

du

VENDREDI 13 NOVEMBRE 2015

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.22 uur en voorgezeten door mevrouw Karine Lalieux en de heer Brecht Vermeulen.

La séance est ouverte à 14 h 22 et présidée par Mme Karine Lalieux et M. Brecht Vermeulen.

- 01 Samengevoegde interpellaties en vragen van**
- mevrouw Vanessa Matz tot de eerste minister over "het vertrouwen dat de regering behoudt in minister van Mobiliteit Jacqueline Galant, in weerwil van de ernstige feiten die zich hebben voorgedaan" (nr. 80)
 - de heer Benoît Hellings tot de eerste minister over "wat op politiek vlak dient te gebeuren ingevolge de diverse wendingen in de "zaak-Galantgate"" (nr. 82)
 - mevrouw Karine Lalieux tot de eerste minister over "het onwettig inschakelen van het kantoor Clifford Chance door mevrouw Galant" (nr. 83)
 - de heer Marco Van Hees tot de eerste minister over "de verantwoordelijkheid van minister Galant in verband met "Galantgate"" (nr. 87)
 - de heer Denis Ducarme aan de eerste minister over "de overheidsopdrachten" (nr. 7341)
 - de heer Olivier Maingain tot de eerste minister over "de gevolgen van het niet respecteren van de wet op de overheidsopdrachten door een lid van de regering" (nr. 88)
 - de heer David Geerts tot de eerste minister over "de procedure van aanstelling van het advocatenkantoor Clifford Chance" (nr. 89)
 - de heer Kristof Calvo tot de eerste minister over "de samenwerking met Clifford Chance" (nr. 90)

- 01 Interpellations et questions jointes de**
- Mme Vanessa Matz au premier ministre sur "le maintien de la confiance du gouvernement à la ministre de la Mobilité, Jacqueline Galant, malgré les actes graves qui ont été posés" (n° 80)
 - M. Benoît Hellings au premier ministre sur "les conséquences politiques à tirer des diverses péripéties de l'affaire dite "Galantgate"" (n° 82)
 - Mme Karine Lalieux au premier ministre sur "la désignation illégale de Clifford Chance par Mme Galant" (n° 83)
 - M. Marco Van Hees au premier ministre sur "la responsabilité de la ministre Galant dans le Clifford Gate" (n° 87)
 - M. Denis Ducarme au premier ministre sur "les marchés publics" (n° 7341)
 - M. Olivier Maingain au premier ministre sur "les conséquences du non-respect de la loi sur les marchés publics par un ministre du gouvernement" (n° 88)
 - M. David Geerts au premier ministre sur "la procédure de désignation du cabinet d'avocats Clifford Chance" (n° 89)
 - M. Kristof Calvo au premier ministre sur "le recours aux services du cabinet Clifford Chance" (n° 90)

Voorzitter Brecht Vermeulen: Sinds

Le président Brecht Vermeulen: Notre ordre du

gisterenmiddag is onze agenda meer dan verdubbeld. We zullen daarom de spreektijden strikt naleven. De eerste interpellant krijgt tien minuten spreektijd en de volgenden krijgen elk vijf minuten. De regering mag maximum twintig minuten antwoorden en de interpellanten kunnen nog maximum vijf minuten repliceren. Enkel zo kunnen we een chaotische vergadering vermijden.

01.01 **Vanessa Matz** (cdH): Deze commissie zou de "niets-aan-de-hand-commissie" kunnen heten! De vergadering van eergisteren leverde ons al evenmin de antwoorden op die wij verwachtten.

U gaf in de plenaire vergadering van 29 oktober te kennen dat de administratie het kabinet een mail had gestuurd met een advies. De administratie heeft de minister op 29 oktober 2014 inderdaad geadviseerd geen overheidsopdracht uit te schrijven, maar drie à vier dagen later heeft zij haar fout ingezien en dat ook laten weten.

Volgens u bestond de hoofdtaak van Clifford niet in het opstellen van teksten betreffende het overvliegen. Uit de documenten die door de minister werden overgezonden, blijkt evenwel dat Clifford vanaf 23 oktober aan de vlieg wet werkte.

De heer Ledoux heeft ons documenten bezorgd die de minister niet had overhandigd: mails tussen de administratie en het kabinet waarin het kabinet uitleg vraagt over het voorwerp van de opdracht en het prijskaartje ervan.

U heeft beslist de opmerkingen over de onwettigheid van de procedure te negeren. Het argument dat het over een speciale opdracht ging, houdt geen steek: de Inspectie van financiën herinnert eraan dat de mededingingsprocedure verplicht was.

Mijn vragen zijn simpel: kunt u er door middel van een officieel verzoek voor zorgen dat alle documenten aan het Parlement worden overgelegd? Behoudt u, gelet op alles wat u nu weet, het vertrouwen in een minister die binnenkort gevoelige dossiers zal moeten afhandelen zoals dat van de vluchten boven Brussel, de NMBS en de verkeersveiligheid, maar die onwettig heeft gehandeld en heeft gelogen?

Voorzitter: de heer Brecht Vermeulen.

01.02 **Benoit Hellings** (Ecolo-Groen): Een aantal van de aan minister Galant gestelde vragen bleven onbeantwoord.

jour a plus que doublé depuis hier après-midi. C'est pourquoi nous nous en tiendrons strictement aux temps de parole prévus. Le premier interpellateur aura un temps de parole de dix minutes et les suivants, de cinq minutes chacun. Le gouvernement disposera de vingt minutes au maximum pour répondre et les répliques des interpellateurs se limiteront à cinq minutes. C'est le seul moyen d'empêcher que la réunion tourne au chaos.

01.01 **Vanessa Matz** (cdH): Cette commission pourrait s'appeler "Circulez, il n'y a rien à voir". La réunion d'avant-hier déjà ne nous avait donné aucune des réponses que nous attendions.

Vous affirmiez, en séance plénière du 29 octobre, que l'administration avait conseillé le cabinet en lui envoyant un mail. Si, le 29 octobre 2014, l'administration avait en effet dit à la ministre qu'il ne fallait pas engager une procédure de marché, trois ou quatre jours plus tard, elle a reconnu et signalé son erreur.

Selon vous, la mission première de Clifford n'était pas la rédaction de textes concernant le survol. Or, selon les documents transmis par la ministre, Clifford travaillait dès le 23 octobre sur la vlieg wet.

M. Ledoux a fourni des documents que la ministre n'avait pas communiqués, des échanges de mails entre l'administration et le cabinet dans lesquels le cabinet sollicite des explications sur l'objet de la mission et son étendue financière.

Vous avez décidé d'ignorer les remarques portant sur l'ilégalité de la procédure. L'argument selon lequel il s'agissait d'un marché spécial ne tient pas: l'Inspection des finances rappelle l'obligation de mise en concurrence.

Mes questions sont simples: pouvez-vous demander officiellement que tous les documents nous soient remis? Au vu de tous les éléments dont vous avez désormais connaissance, gardez-vous votre confiance envers une ministre qui aura à traiter prochainement des dossiers délicats comme celui du survol de Bruxelles, de la SNCB, de la sécurité routière, un ministre qui a posé des actes illégaux et qui a menti?

Président: M. Brecht Vermeulen.

01.02 **Benoit Hellings** (Ecolo-Groen): Une série de questions, posées à Mme Galant, n'ont pas obtenu de réponse.

Waarom is het kabinet van de minister van 3 op 4 november van mening veranderd? De heer Demonceau is nagenoeg klaar met een overheidsopdracht, een met drie advocatenkantoren enz., maar op 4 november wordt hij wat dat betreft door de kabinetschef overruled.

Waarom is er in juli 2015 sprake van een veel ruimere overeenkomst van opdracht (vliegwet, wet inzake Belgocontrol enz.) en een budget van 500.000 euro, terwijl het kabinet en de administratie Clifford Chance in november 2014 hadden aangesteld voor een opdracht met betrekking tot staatssteun ten bedrage van ongeveer 50.000 euro?

Waarom werden de kostenramingen van Clifford die het kabinet in maart 2015 al ontving pas in september aan de FOD overgezonden?

Kunt u een overzicht bezorgen van de door Clifford voor het kabinet-Galant tot nu toe geleverde prestaties?

Wie heeft Clifford een opdracht gegeven en op welke manier (via een lastenboek, een overeenkomst van opdracht)?

Die vragen werden niet beantwoord.

Daarnaast zijn er de leugens. Mevrouw Galant zegt dat niet zij de opdracht aan het kantoor Clifford heeft toegewezen, terwijl uit de documenten die aan het Parlement werden bezorgd en uit de verklaringen van andere personen, het tegendeel blijkt! Ze beweert dat de administratie de opdrachten toewijst. Uit de mail van de heer Demonceau blijkt dat de keuze voor Clifford eenzijdig door het kabinet werd opgelegd! Ze beweert dat ze de Kamer alle informatie heeft bezorgd, maar daar wachten we nog altijd op!

Op politiek vlak werd er, in de schoot van de regering, afgesproken dat het rechterlijke verbod op het massale gebruik van de vliegroutes boven Brussel waarin het plan-Wathelet voorzag, zou worden toegepast, in ruil voor onderhandelingen over een vliegwet. Op die manier zou Belgocontrol de vliegroutes kunnen uittekenen op een manier die goed is voor de economische ontwikkeling, maar niet voor de gezondheid en de leefomgeving van de omwonenden. Met die wet zou ook de administratie, die voor hen opkomt, worden uitgekleed.

De zaak-Galant is een mislukte poging om peperdure en obscure juridische adviseurs in te schakelen teneinde dit wetsontwerp achter te

Pourquoi, entre le 3 et le 4 novembre, le cabinet de la ministre a-t-il changé d'avis? M. Demonceau rédige quasiment une procédure de marché public, avec trois cabinets d'avocats, etc., et le 4 novembre, la chef de cabinet passe outre cette procédure.

Pourquoi, alors qu'en novembre 2014, le cabinet et l'administration mandatent Clifford Chance pour un contrat relatif aux "aides d'État" d'environ 50 000 euros, on a, en juillet 2015, un ordre de mission bien plus large (vliegwet, loi sur Belgocontrol, etc.) et un budget de 500 000 euros?

Pourquoi, les projections budgétaires de Clifford arrivent-elles en mars 2015 au cabinet et ne sont transmises qu'en septembre au SPF?

Quelles sont les prestations effectuées par Clifford pour le cabinet Galant depuis le début et jusqu'ici?

Qui a donné l'ordre à Clifford d'effectuer ce travail et par quel moyen (cahier des charges, ordre de mission)?

Ce sont les questions sans réponses.

Puis viennent les mensonges. Mme Galant dit ne pas avoir engagé le cabinet Clifford en contradiction avec les messages transmis au Parlement et ceux d'autres personnes! Elle prétend que l'administration passe les marchés. Le mail de M. Demonceau montre que le choix des avocats fut imposé sans discussion par le cabinet! Elle affirme donner toutes les informations à la Chambre. Nous les attendons toujours!

Sur le plan politique, un *deal* intragouvernemental conduisait à appliquer la décision de justice empêchant le survol massif de Bruxelles prévu par le Plan Wathelet en échange de la négociation d'une *vliegwet*. Par son biais, Belgocontrol fixerait les routes aériennes en privilégiant le développement économique et non la santé et l'environnement des riverains. Cette loi dépècerait aussi l'administration, défenseuse de ceux-ci.

Cette affaire Galant est l'échec d'une méthode faisant appel à un obscur conseil juridique hors de prix pour cacher ce projet de loi aux intéressés.

houden voor de betrokkenen. Dat is de reden waarom er geen offerteaanvraag, contract of overeenkomst van opdracht is.

Minister Galant heeft geprobeerd een vliegwet uit te werken in stilte, namelijk in de kantoren van Clifford, uit het zicht van de administratie en de omwonenden, voor wie een dergelijke tekst namelijk onaanvaardbaar zou zijn. Is de minister uit een politiek oogpunt nog in staat om het besluitvormingsproces tot een goed einde te brengen? Volgens ons niet.

01.03 Karine Lalieux (PS): Er blijven een aantal vragen onbeantwoord, maar er zijn ook een aantal zaken helder en duidelijk geworden: er is geen mededingingsprocedure opgestart, de Inspectie van Financiën, de minister van Begroting noch de ministerraad hadden hun goedkeuring gegeven en er was ook geen schriftelijke overeenkomst tussen minister Galant en Clifford. Voorts weten wij ook dat het kantoor Clifford rechtstreeks werd aangesteld door minister Galant en haar kabinet.

Dat zijn de feiten – ik daag u uit mij te bewijzen dat ze niet kloppen – en die volstaan om te kunnen zeggen dat minister Galant bij herhaling onwettig heeft gehandeld en blijk heeft gegeven van zeer slecht bestuur.

Het klopt dat mevrouw Galant naarmate er meer informatie lekte het geweer van schouder heeft veranderd en u hebt dat in zekere zin ook gedaan.

De voorzitter van de FOD Mobiliteit heeft hier rekenschap afgelegd en heeft toegegeven dat hij zelf ook de wet betreffende de overheidsopdrachten heeft overtreden. Hij heeft zijn verantwoordelijkheid erkend, terwijl mevrouw Galant dat nog altijd niet heeft gedaan wat haarzelf betreft.

Ik beschuldig mevrouw Galant niet van persoonlijke verrijking of vriendjespolitiek. Volgens u is ze te goeder trouw. We nemen daar nota van maar voor een minister zijn kennis van de wet en rigoureus handelen even belangrijke eigenschappen.

Bent u ervan overtuigd dat mevrouw Galant de wet heeft nageleefd toen ze het advocatenkantoor Clifford aanstelde, en dat er louter sprake is van een administratieve onvoorzichtigheid? Een deal van 500.000 euro sluiten zonder een contract of overeenkomst te ondertekenen, getuigt dat van deugdelijk bestuur? Had mevrouw Galant u alles verteld of heeft u geantwoord zonder alle stukken uit het dossier te kennen?

We moeten het dossier weldra ten gronde

Ainsi s'explique l'absence d'appel d'offres, de contrat ou d'ordre de mission.

Mme Galant a essayé d'élaborer une *vliegwet* dans une zone d'ombre, les bureaux du cabinet Clifford, à l'abri de l'administration et des riverains, pour qui la dite *vliegwet* serait inacceptable. Mme Galant a-t-elle encore la capacité politique de faire aboutir le processus décisionnel? Selon nous, non.

01.03 Karine Lalieux (PS): Certaines questions subsistent mais nous avons aussi de solides certitudes: il n'y a pas eu de mise en concurrence, ni d'accord de l'Inspection des finances, ni d'accord du ministre du Budget, ni d'accord du Conseil des ministres, ni même de contrat écrit entre Mme Galant et M. Clifford. Et ce sont Mme Galant et son cabinet qui ont désigné directement le cabinet Clifford.

Ces faits – je vous mets au défi de prouver le contraire – suffisent à dire que Mme Galant a été dans l'ilégalité à répétition et a fait preuve de très mauvaise gestion.

Il est vrai qu'au gré des fuites, Mme Galant a changé de défense, et vous aussi, un peu.

Le président du SPF Mobilité est venu s'expliquer et a reconnu avoir commis lui aussi des infractions à la loi sur les marchés publics. Il a reconnu sa responsabilité, ce que nous attendons toujours de Mme Galant.

Je n'accuse pas Mme Galant d'enrichissement personnel ni de copinage. Selon vous, elle est de bonne foi. Nous en prenons acte mais la connaissance de la loi et la rigueur sont tout aussi importantes pour une ministre.

Êtes-vous convaincu que Mme Galant a respecté la loi en désignant le cabinet Clifford et qu'il n'est question que d'une imprudence administrative? Est-ce de la bonne gestion de se passer de contrat et de convention pour 500 000 euros? Mme Galant vous avait-elle tout dit ou avez-vous parlé sans connaître toutes les pièces du dossier?

Bientôt, il faudra aborder le fond du dossier. Or

bespreken. Het voorontwerp van Clifford, dat zeer nadelig is voor de Brusselaars, moet echter volledig worden herwerkt door de administratie. Vindt u dat een verzwakte minister wier geloofwaardigheid een lelijke deuk heeft gekregen, dit dossier kan verdedigen?

Voorzitters: mevrouw Karine Lalieux en de heer Brecht Vermeulen.

01.04 Marco Van Hees (PTB-GO!): Mevrouw Galant is niet onvoorzichtig geweest, zoals de eerste minister zei, maar heeft de regels bewust overtreden en dus overheidsgeld over de balk gegooaid. Zij heeft het Parlement voorgelogen en weigert nog altijd volledige klarheid te scheppen.

Op 3 oktober moet er een mededingingsprocedure voor drie advocatenkantoren worden opgezet. De dag nadien beslist de minister om maar een beroep te doen op één advocatenkantoor: waarom?

Waarom huldigt het kabinet van de minister zich acht maanden lang in stilzwijgen ten aanzien van de administratie, ondanks de gestuurde rappels? Waarom werden de prestaties van Clifford Chance met bijna een jaar vertraging gefactureerd? Welk bedrag wordt er aangerekend?

Mevrouw Galant beweert dat alles beslist werd door de administratie, maar er is een document met betrekking tot een provisie van 400.000 euro voor "juridische bijstand op het stuk van de luchtvaart" dat haar handtekening draagt. Zij heeft beloofd om ons alle stukken te bezorgen, maar onder het bedrieglijke voorwendsel dat haar advocaten gebonden zijn door het beroepsgeheim heeft zij een aantal documenten achtergehouden.

Er is de prijs en er is de kwaliteit van de geleverde dienst. De prijs-kwaliteitsverhouding is echter zeer slecht aangezien het ontwerp van wet van Clifford Chance moest worden herschreven.

Mevrouw Galant betoogt lang en breed dat ze de regels naleeft om vervolgens te besluiten dat ze, in navolging van de anderen, de regels niet naleeft. Wat is de juiste versie?

Er is geen schriftelijke overeenkomst: hoe kan men een zo'n omvangrijke overheidsopdracht en zo'n belangrijke taak gunnen zonder contract?

Gelet op de minachting en de vijandigheid van mevrouw Galant ten aanzien van haar administratie, vraag ik me af in hoeverre het voor hun samenwerking noodzakelijke vertrouwen nog

l'administration devra reprendre à zéro l'avant-projet rédigé par Clifford, très défavorable aux Bruxellois. Croyez-vous qu'une ministre affaiblie et décrédibilisée puisse défendre ce dossier?

Présidents: Mme Karine Lalieux et M. Brecht Vermeulen.

01.04 Marco Van Hees (PTB-GO!): Mme Galant n'a pas été imprudente comme le disait le premier ministre, elle a violé les règles en connaissance de cause et a donc gaspillé l'argent public; elle a menti au Parlement et elle refuse toujours de faire la transparence.

Le 3 octobre, trois bureaux d'avocats sont à mettre en concurrence. Le lendemain, la ministre décide de ne tenir compte que d'un seul: pourquoi?

Pourquoi le cabinet de la ministre a-t-il observé huit mois de silence à l'égard de l'administration, malgré les rappels envoyés? Pourquoi les prestations de Clifford Chance ont-elles été facturées avec près d'un an de retard? Quel est le montant exigé?

Mme Galant prétend que tout a été décidé par l'administration mais un document, concernant une provision de 400 000 euros pour "assistance juridique en matière aérienne", porte sa signature. Elle a promis de nous fournir toutes les pièces mais, sous le prétexte fallacieux du secret professionnel de ses avocats, en a retenu une série.

Il y a le prix et la qualité du service fourni. Or le rapport qualité-prix est très mauvais, vu qu'il a fallu réécrire le brouillon de loi de Clifford Chance.

Mme Galant se livre à une longue démonstration de son respect des règles avant de conclure qu'à l'instar des autres, elle ne respecte pas les règles. Quelle est la bonne version?

Il n'y a pas de contrat écrit: comment peut-on attribuer un marché d'une telle ampleur et un travail d'une telle importance sans contrat?

Vu le mépris et l'animosité de Mme Galant envers son administration, la confiance nécessaire à leur collaboration est-elle encore de mise?

aanwezig is.

Tot slot zou ik graag weten welke politieke factuur de N-VA u heeft gepresenteerd om mevrouw Galant te steunen.

01.05 Denis Ducarme (MR): Ik wil erop wijzen dat het Parlement zijn controleopdracht ten aanzien van de regering in dezen perfect heeft uitgevoerd. Volgens de meerderheid heeft het Parlement zijn werk gedaan. Zoals bleek tijdens de hoorzitting met de heer Ledoux en de gedachtwisseling met minister Galant, heeft de administratie duidelijk toegegeven dat ze de wet op de overheidsopdrachten verkeerd heeft toegepast. Bovendien heeft de Inspectie van financiën gewezen op tekortkomingen in hoofde van de topman van de FOD bij de toekenning van bepaalde overheidsopdrachten. Dat doet vragen rijzen.

Minister Galant heeft haar administratieve onvoorzichtigheid ootmoedig toegegeven, en heeft gezegd dat ze er de nodige lessen uit zal trekken.

De meerderheid is ervan overtuigd dat de minister te goeder trouw heeft gehandeld. Vast staat dat ze het kantoor Clifford nooit heeft willen bevoordelen; dat de administratie betrokken was bij de selectie; dat de erelonen marktconform waren; en dat er geen band bestond tussen het kabinet van mevrouw Galant en het advocatenkantoor. Eigenlijk heeft mevrouw Galant gehandeld op grond van informatie van haar administratie, conform de vroegere praktijk.

Ik hoop dat dit dispuit, dat de allures van een hetze heeft aangenomen, niet al te zeer is ingegeven door het dossier van de vluchten boven Brussel.

Het wordt tijd dat we ons opnieuw gaan bezighouden met wat telt: het werk van de minister om in dit moeilijke dossier tot een evenwichtige oplossing te komen. We vragen dat de eerste minister zou bevestigen dat dit dossier in de komende maanden op de agenda van de regering zal blijven staan.

U hebt ook maatregelen in het vooruitzicht gesteld op het vlak van de toepassing van de regels met betrekking tot de overheidsopdrachten door de FOD Mobiliteit. Welke maatregelen zal u nemen?

01.06 Olivier Maingain (FDF): Ik wil de premier bedanken voor zijn komst naar onze commissie. Dat gebaar maakt dat u aansprakelijk bent, en de regering ook. Ik ben hier niet om te arbitreren in een confrontatie tussen het kabinet en de administratie. Wie de onregelmatigheden ook heeft begaan, de

Enfin, quelle est la facture politique que la N-VA vous a adressée pour soutenir Mme Galant?

01.05 Denis Ducarme (MR): Relevons la perfection de cet exercice de contrôle parlementaire de l'exécutif. Il nous semble, au sein de cette majorité, que le Parlement a effectué sa mission. À la suite des auditions de M. Ledoux et de l'échange avec la ministre Galant, l'administration a clairement reconnu des erreurs dans l'application de la loi des marchés publics. Par ailleurs, l'Inspection des finances a pointé des carences dans le chef du SPF en termes d'attribution de certains marchés publics. C'est interpellant.

La ministre Galant a reconnu, avec beaucoup d'humilité, une imprudence administrative et a expliqué qu'elle en tirera les leçons.

Pour notre majorité, la bonne foi de la ministre est avérée. Il a été démontré que jamais elle n'a entendu favoriser le cabinet Clifford; que l'administration a été associée à sa sélection; qu'il ne s'agissait pas d'honoraires au-dessus du marché; qu'aucun lien n'unissait le cabinet de Mme Galant et le cabinet d'avocats. En réalité, Mme Galant s'est basée sur des éléments transmis par son administration et qui correspondent à une pratique antérieure.

J'espère que cette polémique qui a frisé la cabale n'est pas excessivement liée au dossier du survol de Bruxelles.

Il est temps de revenir à l'essentiel: le travail effectué par la ministre pour atteindre une solution équilibrée dans ce dossier difficile. Nous demandons au premier ministre, de confirmer la préoccupation du gouvernement en matière d'agenda dans les prochains mois.

Par ailleurs, vous avez annoncé des dispositions en matière d'application des règles relatives aux marchés publics en ce qui concerne le SPF Mobilité. Quelles seront-elles?

01.06 Olivier Maingain (FDF): Je remercie le premier ministre de se présenter devant la commission. Ce geste l'engage et engage le gouvernement. Je ne suis pas là pour arbitrer un face-à-face entre le cabinet et l'administration. Quel que soit l'auteur des irrégularités, la responsabilité

verantwoordelijkheid moet worden opgenomen. Wie het probleem heeft willen herleiden tot een botsing tussen personen of politieke gevoeligheden, vergist zich.

De wet is niet vatbaar voor interpretatie: er bestaat geen twijfel over het feit dat de onderhandelingsprocedure met bekendmaking verplicht is, zoals door de Inspectie van financiën in haar advies in herinnering wordt gebracht, wat ook de aard is van de diensten die aan een advocatenkantoor worden gevraagd.

Alle uitzonderingen met betrekking tot de speciale sectoren die mevrouw Galant heeft aangehaald, zijn zonder rechtsgrond.

De deontologie van de advocaten is alleen van toepassing op henzelf, niet op ministers. Een minister moet een wet van openbare orde naleven. Eén van de criteria bij de toekenning van een overheidsopdracht is de prijs, en dat criterium kan worden bekendgemaakt.

Het is bewezen dat deze overheidsopdracht op een onwettige wijze werd toegekend. Is de eerste minister gebonden door de beslissing van de administratie en/of van de minister waarbij die opdracht op een illegale manier werd toegewezen?

01.07 David Geerts (sp.a): Met allerlei belangrijke dossiers in aantocht zit de geloofwaardigheid van minister Galant vandaag op een politiek dieptepunt. Als ik vandaag als parlementslid niet zou interpelleren, zou ik tekortschieten in mijn controlefunctie. Ik hoop dat de eerste minister in deze kwestie onbevoordeeld en politiek neutraal zal functioneren, in het belang van onze instellingen en het beleid.

Er zijn twee essentiële vragen: wie heeft het voortouw genomen en is de wet correct toegepast?

Uit de mails die we vandaag hebben, blijkt dat het kabinet van de minister slechts tien dagen na de eedaflegging van de regering zelf contact heeft opgenomen met het advocatenkantoor. Mails van 4 en 7 november bevestigen dat het kabinet Clifford Chance kiest. Er is geen andere interpretatie mogelijk. Men moet de zwartepiet dus niet doorspelen naar de FOD.

Er is in het verleden nooit discussie geweest: wanneer advies wordt gevraagd, is er altijd een openbare aanbesteding nodig. Dat blijft zo met de

doit être assumée. Ceux qui ont voulu réduire le problème à un affrontement de personnes, de sensibilités politiques, sont dans l'erreur.

La loi ne souffre pas d'interprétation: il n'y a pas de doute sur l'obligation de passer un marché de procédure négociée avec publicité, comme le rappelle l'avis de l'Inspection des finances, quelle que soit la nature de la mission demandée à un cabinet d'avocats.

Toutes les exceptions invoquées par Mme Galant concernant les régimes spéciaux sont sans fondement juridique.

La déontologie des avocats ne s'applique qu'à eux, pas aux ministres. Un ministre est tenu de respecter une loi d'ordre public. Dans les critères d'attribution d'un marché, il y a le prix et ce critère peut être rendu public.

L'irrégularité de ce marché est avérée. Le premier ministre est-il lié par la décision de l'administration et/ou de la ministre d'avoir passé un marché illégal?

01.07 David Geerts (sp.a): La crédibilité politique de la ministre Galant est au plus bas alors que plusieurs dossiers importants seront bientôt à l'ordre du jour. Si je n'interpellais pas aujourd'hui en ma qualité de parlementaire, je ne remplirais pas convenablement ma mission de contrôle. J'espère que dans ce dossier, le premier ministre statuera de façon impartiale et avec la neutralité politique requise, à la fois dans l'intérêt de nos institutions et de la politique.

Deux questions fondamentales se posent: qui a pris l'initiative et la loi a-t-elle été appliquée correctement?

Il ressort des courriels que nous avons sous les yeux que le cabinet de la ministre a lui-même pris contact avec le bureau d'avocats Clifford Chance, dix jours seulement après la prestation de serment du gouvernement. Des courriels des 4 et 7 novembre confirment que le choix du cabinet s'est porté sur Clifford Chance. Aucune autre interprétation n'est possible. Il ne faut donc pas essayer de faire porter le chapeau au SPF.

Par le passé, cela n'a jamais fourni matière à controverse. Lorsqu'on veut demander un avis juridique, on doit en passer par une adjudication. La

nieuwe richtlijn.

Ik ben verbolgen over het antwoord van de minister waarin zij heeft geprobeerd de administratie in een slecht daglicht te stellen. Ik heb een document bij mij met de stempel van de inspecteur-generaal van Financiën, gedateerd op 1 oktober.

Het is ongezien dat een minister zelf een provisioneel krediet tekent van 400.000 euro om lopende facturen van het jaar voordien te dekken in de administratie, zonder dat er een begrotingskrediet is.

Zegt de eerste minister nog steeds dat de minister te goeder trouw was? Werd er volledig transparant gehandeld? Blijft de eerste minister het vertrouwen behouden in zijn minister?

01.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Ik hoop dat de eerste minister een andere houding aanneemt dan minister Galant, die liever volhardt in de boosheid dan oplossingen te zoeken. Ik hoop ook een andere eerste minister te zien dan bij de vorige moeilijke momenten. Hij hoeft zich nog geen zorgen maken over peilingen, maar wel over de geloofwaardigheid van zijn ploeg. Ik hoop vandaag, misschien wel voor het eerst, een echte eerste minister te zien, die ook op momenten van crisis het Parlement weet te verenigen en het vertrouwen in de politiek te herstellen.

In de commissie Infrastructuur van 28 oktober en in die van deze week bleef minister Galant volhouden dat het de administratie is die het advocatenkantoor heeft gekozen, terwijl zwart op wit staat dat dit niet zo is. Gedurende maanden heeft ze de werkelijke opdracht en de kostprijs ervan achtergehouden voor de administratie. Ook dat blijkt zwart op wit uit het dossier. Die fouten zijn duidelijk aangetoond en daarover moet de eerste minister duidelijkheid verschaffen. Ik ben het eens met collega Maingain dat een fout van een topman van de administratie of van een minister allebei even problematisch zijn.

Een minister die flagrante fouten maakt, dat is geen onvoorzichtigheid meer zoals de eerste minister het in de plenaire vergadering van 29 oktober verzachtend noemde. Was hij toen op de hoogte van alle elementen? Als dat zo was, dan staan ook zijn geloofwaardigheid en slagkracht voor de komende jaren op het spel.

Wat is het project van deze regering? Hoe springt

nouvelle directive n'y change rien.

Je suis contrarié par la réponse de la ministre qui a tenté de faire porter le chapeau à son administration. J'ai en ma possession un document estampillé par l'inspecteur général des Finances et datant du 1er octobre.

Une ministre qui signe personnellement un crédit provisionnel de 400 000 euros pour couvrir les factures courantes de l'année précédente de l'administration sans crédit budgétaire, c'est du jamais vu.

Le premier ministre estime-t-il toujours que sa ministre a été de bonne foi? A-t-on fait preuve d'une transparence absolue? Le premier ministre accorde-t-il toujours sa confiance à Mme Galant?

01.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): J'espère que l'approche du premier ministre divergera de celle de la ministre Galant, qui préfère persister dans l'erreur plutôt que chercher des solutions. J'espère également voir un premier ministre différent de celui qui a géré les crises précédentes. Il ne doit pas encore se préoccuper des sondages, mais plutôt de la crédibilité de son équipe. J'espère voir aujourd'hui, peut-être bien pour la première fois, un vrai premier ministre, capable de fédérer le Parlement dans les périodes de crise et de restaurer la confiance de nos concitoyens dans la politique.

Interrogée le 28 octobre et cette semaine-ci dans la même commission de l'Infrastructure, la ministre Galant a soutenu que le choix du cabinet d'avocats Clifford Chance avait été décidé par l'administration alors qu'il est indiqué noir sur blanc que tel n'est pas le cas. Des mois durant, elle a caché à son administration la teneur exacte de la mission confiée à ce bureau d'avocats et son coût bien que cela figure également explicitement dans le dossier. Ces fautes ont été clairement démontrées. Il appartient au premier ministre de faire toute la clarté sur cette question. Je rejoins mon collègue Maingain lorsqu'il dit qu'une irrégularité, qu'elle soit commise par un haut fonctionnaire ou par un ministre, est tout aussi problématique.

Lorsqu'un ministre commet des erreurs flagrantes, il ne s'agit plus d'une "imprudence", l'euphémisme utilisé par le premier ministre lors de la séance plénière du 29 octobre. Était-il alors déjà au courant de l'ensemble des éléments? Si tel est le cas, il y va de sa crédibilité et de son autorité pour les années à venir.

Qu'est-ce que trame le gouvernement? Quelle est

deze regering om met wetgeving? Wat kan een minister zich volgens deze meerderheid allemaal permitteren? De affaire-Galant staat niet meer op zich. Ook minister Marghem mocht dezelfde fouten maken. Vandaag wil ik een eerste minister zien die duidelijk is over transparantie en over hoe deze regering met het Parlement wil omgaan. Deze regering minacht het Parlement, door de begroting te laat in te dienen en de beleidsnota's niet ter beschikking te stellen. Ik hoop dus dat de eerste minister vandaag een duidelijk signaal geeft aan het Parlement, aan zijn ministers en aan de bevolking.

son attitude à l'égard de la législation? Jusqu'où va la permissivité de la majorité en ce qui concerne les libertés que peut prendre un ministre? Il ne s'agit plus seulement du "Galantgate". Pour les égarements de la ministre Marghem, le mot d'ordre était aussi: passez muscade! Aujourd'hui, j'aimerais voir un premier ministre qui s'engage à ne pas transiger sur la transparence et qui nous dise sans détour quelle sera son attitude vis-à-vis du Parlement. Le gouvernement Michel fait preuve de mépris vis-à-vis du Parlement en déposant le budget trop tardivement et ne mettant pas à sa disposition ses notes de politique générale. J'espère donc qu'aujourd'hui, le premier ministre adressera un signal fort au Parlement, à ses ministres et à la population.

01.09 Eerste minister **Charles Michel** (*Frans*): Ik heb mij in de plenaire vergadering over het onderwerp uitgesproken op grond van de informatie die ik toen tot mijn beschikking had. Met de tijd zijn een aantal zaken duidelijker geworden en heb ik andere stukken kunnen verzamelen ter aanvulling van mijn betoog.

De door de minister en de voorzitter van de FOD Mobiliteit overgelegde documenten stemmen grotendeels overeen. De minister mocht het mailverkeer tussen haar ambtenaren echter niet bezorgen. Bovendien handelde dat niet over de aanstelling van het advocatenkantoor.

Het Parlement heeft de voorzitter van de FOD Mobiliteit en de minister kunnen ondervragen. Volgens sommigen heeft laatstgenoemde de verantwoordelijkheid voor het aanstellen van het kantoor van zich afgeschoven. Uit de documenten blijkt dat de administratie werd ingelicht over de aanstellingsprocedure in het kader van de vluchten en de staatssteun. Het ging niet over het overvliegen van Brussel alleen, maar ook over de vliegprocedure en Belgocontrol.

Hoewel de administratie bij de aanstelling betrokken was, neemt de minister wel degelijk de verantwoordelijkheid daarvoor op zich.

(*Nederlands*) Ik onderstreep dit: de minister neemt de verantwoordelijkheid op voor de aanstelling van het advocatenkantoor.

(*Frans*) Betrokken zijn bij de voorbereiding van een beslissing is niet hetzelfde als de verantwoordelijkheid ervoor opnemen.

(*Nederlands*) Eerste vraag: is er sprake van een belangenconflict?

01.09 Charles Michel, premier ministre (*en français*): Je me suis exprimé en séance plénière sur ce sujet au départ des éléments alors à ma disposition. Le temps écoulé a permis d'éclaircir certains aspects et de rassembler d'autres pièces pour affiner mon propos.

Les documents transmis par la ministre et par le président du SPF Mobilité se recoupent en grande partie. Mais la ministre ne pouvait transmettre les mails échangés entre fonctionnaires qui ne portaient toutefois pas sur la procédure de désignation du cabinet d'avocats.

Le Parlement a entendu le président du SPF et la ministre. Pour certains, celle-ci n'a pas assumé la responsabilité de la désignation des avocats. Les documents prouvent que l'administration a été informée de la procédure de désignation dans le cadre du survol de l'aéroport et des aides d'État. Cela ne concernait pas le seul survol de Bruxelles mais aussi la procédure de vol et Belgocontrol.

Si l'administration a été associée à la désignation, c'est bien la ministre qui en assume la responsabilité.

(*En néerlandais*) Je tiens à souligner un point: la ministre assume la responsabilité liée à la décision d'avoir désigné ce bureau d'avocats.

(*En français*) Il y a une différence entre le fait d'être associé à la préparation d'une décision et le fait d'assumer la décision.

(*En néerlandais*) Première question: est-on ici en présence d'un conflit d'intérêt?

(Frans) Ik heb vragen en insinuaties gehoord en ik heb verklaringen gelezen in de media. Mevrouw Lalieux is zo eerlijk geweest toe te geven dat er geen sprake is van een belangenconflict. Er bestaat geen enkele relatie tussen minister Galant of een lid van haar kabinet en het advocatenkantoor in kwestie. Toen dit juridische probleem rees, was het zaak een kantoor te vinden dat de nodige ervaring met en deskundigheid in deze complexe en technische materie in huis had, maar nog niet in eerdere procedures was opgetreden voor of tegen een van de betrokken partijen.

Ik blijf erbij dat de minister te goeder trouw heeft gehandeld, gedurende het hele verloop van de operaties die tot deze beslissing hebben geleid.

De voorzitter van de FOD heeft toegegeven dat hij in de fout is gegaan, en dat werd nadien rechtgezet via mails. De minister heeft toegegeven dat zij een administratieve onvoorzichtigheid heeft begaan. Zoals ik in de plenaire vergadering heb gezegd, denk ik dat men zich tot verscheidene advocatenkantoren had moeten wenden. De Inspectie van financiën bevestigt dat, en wijst op de precedenten ter zake.

De onvoorzichtigheid heeft betrekking op de procedure, die niet op een regelmatige manier is verlopen: men had meer voorzichtigheid aan de dag moeten leggen en drie offertes moeten vragen en vooraf – en niet achteraf – het advies van de Inspectie van financiën moeten vragen. Het kabinet dacht immers dat de administratie dat zou doen.

(Nederlands) Waarom werd er voor Clifford gekozen? Iedereen is het erover eens dat men in dit soort zaken over een ernstig extern juridisch advies dient te beschikken. Voorgangers van mevrouw Galant deden dat ook. Zij trokken daar ongeveer hetzelfde budget voor uit.

(Frans) Ik heb gehoord dat sommigen de deskundigheid van het advocatenkantoor betwisten. Een van de associés van het kantoor was vroeger directeur-generaal van de juridische dienst van de Europese Commissie en directeur van de afdeling Staatssteun van de algemene directie Mededinging. Al de betrokken advocaten hebben veel ervaring met complexe geschillen.

(Nederlands) De facturen stroken met de gangbare marktarieven voor zulke complexe dossiers.

(Frans) Het gemiddelde uurtarief voor de vijf ontvangen facturen bedraagt 250 euro, wat een gangbaar tarief is voor dit soort van dienstverlening

(En français) J'ai entendu des interpellations, des insinuations, et j'ai lu des déclarations dans la presse. Mme Lalieux a eu l'honnêteté de reconnaître qu'il n'y a aucun conflit d'intérêt. Il n'y a pas le moindre lien entre Mme Galant ou un membre de son cabinet et le cabinet d'avocats en question. Au moment où cette difficulté juridique s'est présentée, il fallait trouver un cabinet qui avait l'expérience et les compétences dans des matières techniques complexes et qui n'était pas déjà engagé dans des procédures antérieures pour ou contre l'un ou l'autre intérêt en présence.

Je maintiens que la ministre a fait preuve de bonne foi, dans tout le déroulement des opérations ayant mené à cette décision.

Le président du SPF a admis avoir commis une erreur, réparée par la suite via des mails. La ministre a reconnu son imprudence administrative. Comme je l'ai dit en séance plénière, je pense qu'il aurait fallu consulter plusieurs bureaux d'avocats. L'Inspection des finances le confirme, tout en montrant les précédents en la matière.

L'imprudence porte sur la procédure, qui n'a pas été régulière: il était plus prudent de demander trois offres, de solliciter l'avis de l'Inspection des finances au préalable et non a posteriori – le cabinet pensait en effet que l'administration s'en chargerait.

(En néerlandais) Pourquoi avoir choisi Clifford? Tout le monde est d'accord sur le fait que dans ce type de dossiers, il faut demander un avis juridique externe sérieux. C'est également ce qu'ont fait les prédécesseurs de Mme Galant, en y consacrant du reste un budget à peu près équivalent.

(En français) J'ai entendu contester la qualité du bureau d'avocats. L'un des avocats associés a été directeur général du service juridique de la Commission européenne et directeur des aides d'État au sein de la direction générale concurrence. Tous les avocats concernés ont une expérience en matière de litiges complexes.

(En néerlandais) Les factures cadrent avec les tarifs pratiqués sur le marché pour des dossiers de cette complexité.

(En français) Sur les cinq factures reçues, le tarif horaire moyen est de 250 euros, soit un tarif courant pour ce type de prestations au départ d'un

door een gespecialiseerd advocatenkantoor. Er geldt een specifiek tarief per categorie van advocaat die aan het dossier werkt, met een maximum van 385 euro.

Zoals beloofd zullen de facturen telkens aan een kritische analyse worden onderworpen, en dus zullen de aangerekende diensten worden gecontroleerd voordat er wordt betaald. Dat is de reden waarom geen van de facturen al werd voldaan.

(Nederlands) Ik kom tot de procedure voor de overheidsopdracht.

(Frans) Er is sprake van een administratieve onvoorzichtigheid, die veel weg heeft van een administratieve fout, ook al was er een eerste advies van de administratie volgens hetwelk het kennelijk toegestaan was om van die mogelijkheid gebruik te maken.

Men vraagt me wat er gebeurd is in de nacht van 3 op 4 november. Ik was er niet bij, maar naar verluidt hebben er telefonische contacten plaatsgevonden en in dat verband lopen de interpretaties uiteen.

Uiteindelijk is het niettemin de minister die de verantwoordelijkheid draagt voor een beslissing.

(Nederlands) In het verslag van de Inspectie van financiën staat dat zulke praktijken allang bestaan en dat men best verschillende bureaus raadpleegt.

(Frans) De Inspectie van financiën licht de context toe waarin dergelijke beslissingen reeds werden genomen. Dat doet niets af aan de onregelmatigheid, maar het moet ons ertoe aanzetten om hier lessen uit te trekken.

In andere gelijkaardige contexten heeft de Inspectie van financiën al uitgelegd dat in het licht van een complexe en evolutieve wetgeving, het mogelijk is dat de praktijken niet altijd perfect gelijklopend zijn in de verschillende departementen.

(Nederlands) Mijn kanselarij bereidt aanbevelingen voor de toekomst voor. We willen met nieuwe wetgeving uitvoering geven aan de jongste Europese richtlijn op dit vlak. Daar waren we al mee bezig voor heel deze rel losbrak.

(Frans) De commissie die deze wetteksten heeft voorbereid, heeft een eerste versie opgesteld die na de eerste lezing werd goedgekeurd en voor advies naar de Raad van State is overgezonden. We zullen

cabinet d'avocats spécialisé. En fonction du type d'avocat qui travaille sur le dossier, le tarif est différent, 385 euros étant le tarif maximum.

L'engagement a été pris qu'une analyse critique des factures soit chaque fois réalisée afin qu'il y ait un contrôle des prestations avant règlement. C'est pourquoi aucun paiement n'est encore intervenu.

(En néerlandais) J'en viens à la procédure pour le marché public.

(En français) Il y a une imprudence administrative, qui s'apparente à une erreur administrative, même s'il y avait eu un premier avis de l'administration semblant autoriser cette possibilité.

On me demande ce qu'il s'est passé la nuit du 3 au 4 novembre. Je n'y étais pas, mais il est rapporté que des contacts téléphoniques ont eu lieu, pour lesquels il y a des interprétations différentes.

Au final, c'est néanmoins la ministre qui assume la responsabilité d'une décision.

(En néerlandais) Il est stipulé dans le rapport de l'Inspection des finances que des pratiques de ce genre existent depuis longtemps et qu'il est opportun de consulter plusieurs bureaux d'avocats.

(En français) L'Inspection des finances éclaire le contexte dans lequel ce type de décision a déjà été pris. Cela ne supprime pas l'irrégularité mais doit nous encourager à en tirer les leçons.

Dans d'autres contextes similaires, l'Inspection des finances a déjà expliqué que, face à une législation complexe et évolutive, les pratiques peuvent ne pas être parfaitement en harmonie dans les différentes administrations.

(En néerlandais) Ma chancellerie prépare des recommandations pour l'avenir. Nous voulons exécuter la dernière directive européenne dans ce domaine en élaborant et en adoptant une nouvelle législation. Nous y étions déjà occupés avant que cette tempête n'éclate.

(En français) La commission qui a préparé ces textes de loi a produit un premier document validé en première lecture et soumis au Conseil d'État. Nous regarderons avec attention en deuxième

tijdens de tweede lezing de bepalingen die betrekking hebben op de dienstverleners en op de juridische dienstverleners aandachtig bekijken. In de richtlijn wordt immers een onderscheid gemaakt tussen de adviesfase en de precontentieuze of de contentieuze fase.

Ik heb de kancelarij gevraagd samen met het wetsontwerp een lijst van goede praktijken in te dienen bij het Parlement. Er moet op worden toegezien dat de regel zoveel mogelijk is dat er drie advocatenkantoren worden geconsulteerd, en dat daar slechts onder welbepaalde duidelijke voorwaarden van kan worden afgeweken, zodat er hieromtrent geen onduidelijkheid en vervelende vragen meer kunnen rijzen.

In het voorliggende geval had men beter drie kantoren geconsulteerd, moest men volgens de regels het advies van de Inspectie van financiën vooraf en niet a posteriori vragen, en had men het advies van de minister van Begroting moeten inwinnen.

Mijnheer Geerts, ik kom nu tot een interessant document.

(Nederlands) Het gaat over een document dat dateert van 1 oktober.

(Frans) Er is een tabel met de basisallocaties voor een geraamd bedrag van 400.000 euro, zoals trouwens uitdrukkelijk vermeld wordt in het advies van de Inspectie van financiën.

(Nederlands) De heer Hellings heeft gelijk: belangrijk voor de toekomst is het delicate en moeilijke luchthavendossier met de vluchtroutes.

(Frans) In het dossier van de vluchten rond de luchthaven moet zowel rekening worden gehouden met de kwestie van de economische ontwikkeling als met het legitieme aspect van de eerbiediging van de levenskwaliteit van de omwonenden. Dat is geen sinecure! Dit is een complex dossier!

(Nederlands) In het regeerakkoord staat dat we op korte termijn een moratorium afkondigen op basis van de beslissing van minister Wathelet. Wellicht is niet iedereen het eens met deze politieke keuze, maar ze heeft alvast een eerste effect gehad.

(Frans) Een en ander heeft bijgedragen tot een verbetering van de situatie voor honderdduizenden omwonenden. Wij hebben rekening gehouden met een studie van de ULB (die door sommigen wordt

lecture les passages relatifs aux prestataires de services et les prestataires juridiques. La directive opère en effet une distinction entre la phase d'avis et la phase de précontentieux ou de contentieux.

J'ai demandé que la chancellerie soumette au Parlement, parallèlement au texte de loi, une liste de bonnes pratiques. Il faudra assurer que la règle commune soit la consultation de trois bureaux d'avocats au moins et qu'il y ait des conditions claires et précises pour y déroger, afin d'ôter toute ambiguïté et toute interrogation déplaisante sur le sujet.

Dans le cas qui nous occupe, il aurait été préférable de consulter trois bureaux, il était conforme aux règles de demander l'avis de l'Inspection des finances avant et pas a posteriori et on aurait dû demander l'avis du ministre du Budget.

Monsieur Geerts, voici maintenant un document intéressant.

(En néerlandais) Il s'agit d'un document qui date du 1er octobre.

(En français) Un tableau reprend les allocations de base pour un montant estimé à 400 000 euros, comme le dit par ailleurs en toutes lettres l'avis de l'Inspection des finances.

(En néerlandais) M. Hellings a raison: ce qui importe pour l'avenir, c'est le dossier de l'aéroport et son volet itinéraires aériens, un dossier ô combien délicat et complexe.

(En français) Le dossier du survol autour de l'aéroport nécessite que l'on conjugue la question du développement économique avec celle, bien légitime, du respect des riverains. Ce n'est pas simple! C'est un dossier complexe!

(En néerlandais) L'accord de gouvernement stipule que nous décréterons à brève échéance un moratoire sur la base de la décision du ministre Wathelet. Ce choix politique ne fait sans doute pas l'unanimité mais au moins a-t-il sorti un premier effet.

(En français) Cela a contribué à améliorer la situation pour des centaines de milliers de riverains. Nous avons pris en compte une étude de l'ULB (que certains contestent).

bewist).

Maar de jongste maanden werden er ook nog andere beslissingen genomen. Er werd een wetgevend initiatief voorbereid, zoals bepaald is in het regeerakkoord, en dat pas in een globaal kader.

(Nederlands) Men spreekt hier over een wettelijk initiatief, een heuse vliegwet.

(Frans) Die tekst werd nooit politiek bekrachtigd door de minister, noch aan de ministerraad voorgelegd. Dat zal gebeuren in het kader van een algemene besprekking. In de toekomst willen we meer inzetten op technologische innovatie om de situatie te verbeteren en tegelijk de veiligheid te waarborgen.

De minister heeft een administratieve fout gemaakt, maar haar goede trouw wordt bevestigd. Er is geen sprake van een belangenconflict in dit dossier. Alle documenten en informatie werden aan het Parlement meegedeeld. Men wilde een beroep doen op de nodige expertise in het kader van een complex dossier. In het rapport van de Inspectie van financiën wordt bevestigd dat er juridische verwarring is ontstaan. De regering verbindt zich ertoe alle nodige conclusies te trekken, meer bepaald in het kader van de omzetting van de richtlijn inzake overheidsopdrachten.

Tot slot wil ik het Parlement en de regering ertoe oproepen om samen op een serene en doortastende manier structurele oplossingen te zoeken voor dit moeilijke dossier.

01.10 Vanessa Matz (cdH): Eerst heette het onvoorzichtigheid, dan onregelmatigheid, en nu heeft de eerste minister het met betrekking tot de voornoemde feiten over een administratieve fout. Wat zal het zijn! Wij houden al van bij het begin staande dat het over een onregelmatigheid gaat.

De documenten die door de minister niet werden overgelegd, zouden voor het dossier niet belangrijk zijn, omdat het over interne stukken van de administratie gaat waarvan de minister niet op de hoogte kon zijn. In de mail van 22 mei van de administratie aan het kabinet wordt benadrukt dat Clifford Chance al acht maanden bepaalde prestaties verricht zonder dat de juridische dienst enige kostenstaat had ontvangen. Dat zijn elementen die toch wél belangrijk zijn voor een goed begrip van het dossier! Daarmee wordt namelijk duidelijk dat de administratie niet wist waarover het ging en om toelichting vroeg.

Mais d'autres décisions ont aussi été prises ces derniers mois. Il y a eu ce travail préparatoire d'une initiative législative prévue par l'accord de gouvernement, et qui s'inscrit dans un cadre global.

(En néerlandais) Nous parlons ici d'une initiative légale, autrement dit d'une vraie loi sur la dispersion des vols.

(En français) Ce texte n'a été ni validé politiquement par la ministre ni soumis au Conseil des ministres. Il le sera dans le cadre d'une discussion globale. Pour l'avenir, nous voulons davantage utiliser l'innovation technologique qui permettra d'améliorer la situation tout en garantissant la sécurité.

La ministre a commis une erreur administrative, mais sa bonne foi est confirmée. Il n'y a pas de conflit d'intérêts dans ce dossier. L'ensemble des documents et des informations a été communiqué au Parlement. Il y avait une volonté de recourir aux expertises nécessaires dans le cadre d'un dossier complexe. Le rapport de l'Inspection des finances confirme qu'il y a eu confusion juridique. Le gouvernement s'engage à tirer toutes les conséquences, notamment dans le cadre de la transposition de la directive en matière de marchés publics.

Enfin, j'appelle le Parlement et le gouvernement à travailler ensemble à dégager des solutions structurelles, dans la sérénité et la détermination, à ce difficile dossier.

01.10 Vanessa Matz (cdH): Après avoir qualifié les faits d'imprudence, puis d'irrégularité, le premier ministre parle maintenant d'une "erreur administrative". Éclairez-nous! Depuis le début, nous soutenons qu'il y avait irrégularité.

Les documents non transmis par la ministre ne seraient pas utiles au dossier, étant des documents internes à l'administration dont la ministre ne pouvait avoir connaissance. Le mail du 22 mai adressé par l'administration au cabinet souligne que Clifford Chance accomplit des prestations depuis alors huit mois sans que le service juridique ait reçu le moindre état de frais. Qu'on ne dise pas que de tels éléments ne sont pas nécessaires à la bonne compréhension du dossier! Ils montrent que l'administration ignore ce dont il s'agit et demande des renseignements.

Ik roep de regering op haar verantwoordelijkheid op zich te nemen: hoe kunnen wij, Parlement en regering, nog samenwerken als het vertrouwen is geschonden, als uit de feiten blijkt dat er stukken werden achtergehouden en als blijkt dat er gelogen is?

Mevrouw Lalieux staat op van de voorzittersstoel.

Twee dagen voor de plenaire vergadering hebben wij alle stukken overgezonden, ook de mail van 7 november waarin staat dat het kabinet ervoor kiest om samen te werken met Clifford Chance.

De eerste minister beschikte op 29 oktober over alle nodige stukken om het dossier te beoordelen, en hij wist dat de minister, toen ze in nauwe schoentjes raakte, ervoor had gekozen het Parlement te belogen.

Daarom hebben wij een motie van wantrouwen ten aanzien van de regering ingediend.

01.11 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Minister Galant had beter drie offertes gevraagd: dat is geen kwestie van voorkeur, maar een verplichting!

Bij het aantreden van de regering moest er dringend een nieuw advocatenkantoor worden gezocht dat bij geen enkele zaak betrokken was, om de Belgische Staat bij te staan in de zaak tegen de Europese Commissie, die België ervan beschuldigt steun te verlenen aan Brussels Airlines.

Ik geef toe dat Clifford Chance enige ervaring heeft in dit domein. In de andere domeinen is dat echter niet het geval! Nochtans behandelt dit kantoor ook de dossiers van de staatssteun, de vluchten boven Brussel, de vliegweg en een wet in verband met Belgocontrol: minister Galant heeft de opdracht op onwettige wijze verruimd. Gelet op de bedragen die hier mee gemoeid zijn, had ze een opdracht moeten uitschrijven en alle vormvereisten in acht moeten nemen.

We moeten inderdaad terugkomen tot het basisdossier. De heer Ducarme en uzelf hadden het over een evenwichtige oplossing. Enerzijds spelen er economische belangen die worden belichaamd door de luchthaven en Belgocontrol, en anderzijds zijn er de gezondheid van de omwonenden en het milieu die veeleer worden belichaamd door de FOD Mobiliteit en de Gewesten. Deze zaak heeft aangetoond dat deze regering en mevrouw Galant zich bij hun keuze door economische belangen hebben laten leiden.

01.12 Karine Lalieux (PS): We hadden veel tijd

J'appelle le gouvernement à prendre ses responsabilités: comment pouvons-nous travailler main dans la main avec lui, alors que la confiance est entamée, alors que les faits prouvent que des pièces ont été soustraites au parlement et qu'il y a eu mensonge?

Mme Lalieux quitte le siège de la présidence.

En effet, l'avant-veille de la séance plénière, nous avons transmis l'ensemble des pièces, dont le mail du 7 novembre indiquant que c'est le cabinet qui choisit de travailler avec Clifford Chance.

Le 29 octobre, le premier ministre avait connaissance de l'ensemble des pièces nécessaires à la compréhension du dossier et savait que, lorsque la ministre a été mise en difficulté, elle a préféré mentir au parlement.

C'est pourquoi nous avons déposé une motion de méfiance à l'encontre du gouvernement.

01.11 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Mme Galant aurait dû de préférence faire trois demandes d'offres: ce n'est pas préférable, c'est obligatoire!

Alors que le gouvernement entrat en fonction, il fallait trouver d'urgence un nouveau cabinet d'avocats, extérieur à toute affaire, pour aider l'État belge contre la Commission européenne qui l'accusait d'aider Brussels Airlines.

Je concède à Clifford Chance une certaine expérience dans ce domaine. Mais pas pour le reste! Or ce bureau s'occupe aujourd'hui aussi des aides d'État, du survol de Bruxelles, de la vliegweg et d'une loi concernant Belgocontrol: Mme Galant a élargi illégalement sa mission. Il aurait fallu passer un marché en bonne et due forme, compte tenu des montants.

C'est vrai, il faut en revenir au dossier de base. M. Ducarme et vous-même avez parlé de solution équilibrée. D'un côté, les intérêts économiques incarnés par l'aéroport et Belgocontrol et, de l'autre, la santé des riverains et l'environnement, incarnés plutôt par le SPF Mobilité et les Régions. Cette affaire a démontré le choix de ce gouvernement et de Mme Galant en faveur des intérêts économiques.

01.12 Karine Lalieux (PS): On aurait gagné

uitgespaard als de premier die vragen vroeger, en vooral vóór mevrouw Galant, was komen beantwoorden.

De premier zegt ons dat mevrouw Galant de verantwoordelijkheid voor de aanstelling van dat advocatenkantoor op zich neemt. Dat heeft ze ons dinsdagnamiddag echter niet bevestigd. Ik had graag gehad dat de premier een stap verder was gegaan en de onwettigheid van die aanstelling had erkend. Hij zegt dat mevrouw Galant te goeder trouw is maar ze heeft zowel de wet op de overheidsopdrachten als het koninklijk besluit betreffende de administratieve controle met voeten getreden.

De premier heeft het niet over het contract gehad. Getuigt het volgens hem van goed bestuur dat er geen contract werd opgemaakt om de geleverde prestaties aan de hand van de ingediende facturen na te gaan?

De informatie op de facturen is erg beknopt. Dat hebben wij allemaal kunnen vaststellen in de pers.

Minister Galant heeft aangegeven dat zij de overeenkomst op 1 november heeft beëindigd. Maar die overeenkomst bestaat niet.

01.13 Eerste minister **Charles Michel** (*Frans*): Er was geen formeel document.

01.14 **Karine Lalieux** (PS): De eerste minister heeft het niet meer gehad over urgentie, vertrouwelijkheid of speciale sectoren. Waarom heeft de minister dan een anderhalf uur durende juridische uiteenzetting gegeven over die drie aspecten?

Het voorontwerp van wet bevat geen richtsnoeren voor het bepalen van het tracé van de start- en landingsbanen, de windnormen of de dag- en nachtvluchten. Wat een geldverspilling, wat een knoeiwerk!

De eerste minister heeft blijk gegeven van moed, maar minister Galant heeft haar verantwoordelijkheid nooit genomen. Wij wachten daar al twee weken op, echter tevergeefs.

01.15 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): De minister heeft bewust onregelmatigheden gepleegd. De FOD heeft haar duidelijk gemaakt dat er drie advocatenkantoren moesten worden gecontact. Ondanks die waarschuwing heeft ze de door haar administratie in herinnering gebrachte principes niet toegepast. Het feit dat ze van houding is veranderd, vormt bijkomend bewijs. Dit is dus geen

beaucoup de temps si le premier ministre était venu répondre plus tôt à ces questions, surtout avant la prestation de Mme Galant.

Il nous dit que Mme Galant assume la responsabilité de la désignation du cabinet, ce qu'elle ne nous a pas dit mardi après-midi. J'aurais aimé que le premier ministre aille un peu plus loin, pour dire que cette désignation est illégale. Il dit que Mme Galant est de bonne foi mais il y a illégalité vis-à-vis de la loi sur les marchés publics et irrégularité vis-à-vis de l'arrêté royal sur le contrôle administratif.

Le premier ministre n'a pas parlé du contrat. Est-ce, selon lui, de la bonne gestion de ne pas en avoir rédigé un pour vérifier les prestations en fonction des factures envoyées?

Les factures sont très laconiques. Nous avons tous pu le constater dans la presse.

Mme Galant a indiqué qu'elle avait mis fin au contrat le 1er novembre. Or, ce contrat n'existe pas.

01.13 **Charles Michel**, premier ministre (*en français*): Il n'y avait pas de document formel.

01.14 **Karine Lalieux** (PS): Par ailleurs, le premier ministre n'a plus parlé d'urgence, de confidentialité ni de secteurs spéciaux. Pourquoi la ministre a-t-elle effectué une heure et demie de démonstration juridique sur ces trois aspects?

L'avant-projet de loi ne comporte, par ailleurs, aucune balise pour déterminer le tracé des pistes, ni les normes de vent, ni rien sur les vols de jour et de nuit. Que d'argent gaspillé et quel gâchis!

Si le premier ministre a fait preuve de courage, Mme Galant n'a jamais assumé sa responsabilité. Depuis quinze jours, nous attendons une telle reconnaissance, mais ne l'avons jamais obtenue.

01.15 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Une ministre a sciemment commis des irrégularités. Le SPF lui a signifié qu'il fallait contacter trois cabinets d'avocats. Mise en garde, elle n'a pas suivi les principes évoqués par son administration. Le fait de changer d'attitude est une preuve supplémentaire. Ce n'est donc pas de l'"imprudence administrative", mais le choix de ne pas tenir compte de la loi.

administratieve onvoorzichtigheid, maar een welbewuste overtreding van de wet.

Met betrekking tot de niet-overgelegde documenten zegt u dat er weinig verschil is tussen de door de minister en de door de heer Ledoux overgelegde e-mails. Minister Galant heeft bepaalde e-mails, waarin de administratie opnieuw om een stand van zaken verzoekt, echter achtergehouden. Ze heeft ook verzwegen dat het kantoor Clifford Chance bezig was met het vliegwetdossier.

U zegt dat de FOD wist dat het kantoor werkte aan het dossier van de vluchten boven Brussel, aangezien de aan de luchtvaartmaatschappijen toegekende steun in dat dossier aan bod komt. Eens te meer goochelt u met woorden!

Wanneer er sprake is van de vluchten boven Brussel, gaat het eigenlijk over de opstelling van de vliegwet.

01.16 Eerste minister **Charles Michel** (*Frans*): Het is een algemeen dossier met diverse onderdelen, zoals de staatssteun, Belgocontrol en de vliegwet.

01.17 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): De eerste minister heeft het dossier kennelijk maar in de vlucht gelezen, als hij dergelijke zaken zegt.

01.18 Eerste minister **Charles Michel** (*Frans*): Misschien heeft de heer Van Hees het slechts in de vlucht gelezen, zoals zo vaak.

01.19 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): De eerste minister zaait – wellicht met opzet – verwarring over de opdrachten van Clifford Chance met betrekking tot de steun voor de luchtvaartmaatschappijen en de opstelling van de vliegwet. Volgens hem kan het kantoor die opdracht aan, omdat een van de advocaten een voormalig directeur-generaal van de Europese Commissie is. Is dat een bewijs van deskundigheid, of van invloed?

Nochtans lijkt de incompetentie van dit kantoor bijzonder groot te zijn, aangezien het voorontwerp van vliegwet van a tot z moet worden herschreven.

Wij zijn van mening dat er al te veel belang wordt gehecht aan externe kantoren, en dat er meer op de administratie vertrouwd zou moeten worden.

Onze motie vraagt geenszins het ontslag van de minister maar dat men lessen trekt uit deze zaak en haar de bevoegdheden inzake Mobiliteit en de NMBS afneemt om haar, rekening houdend met de

En ce qui concerne les documents non communiqués, vous dites qu'il n'y a pas grande différence entre les mails fournis par la ministre et ceux qui l'ont été par M. Ledoux. Or Mme Galant n'a pas fourni certains mails montrant que l'administration a envoyé des rappels pour connaître la situation. Elle a aussi caché le fait que le cabinet Clifford Chance travaillait sur le dossier de la loi aérienne.

Vous dites que le SPF était au courant que ce cabinet s'occupait du dossier du survol de Bruxelles, car celui-ci concernait les aides aux compagnies aériennes. Une fois encore, vous jouez avec les mots!

Quand on parle de "survol", on parle de la rédaction de la loi aérienne.

01.16 **Charles Michel**, premier ministre (*en français*): Il y a un dossier général, avec divers volets comme les aides d'État, Belgocontrol ou la vliegwet.

01.17 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Pour dire des choses pareilles, le premier ministre a dû survoler le dossier!

01.18 **Charles Michel**, premier ministre (*en français*): C'est peut-être M. Van Hees, qui l'a fait, comme cela lui arrive souvent.

01.19 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Le premier ministre apporte de la confusion, à dessein sans doute, entre les missions de Clifford Chance concernant les aides aux compagnies et la rédaction de la loi aérienne. Selon lui, ce cabinet est compétent pour ce faire parce qu'il compte parmi ses avocats un ancien directeur général de la Commission européenne. Est-ce une preuve de compétence ou d'influence?

Or l'incompétence de ce cabinet semble vertigineuse, vu qu'il a fallu réécrire totalement son avant-projet de loi aérienne.

Nous croyons qu'une importance démesurée est accordée aux cabinets externes et qu'il faut plutôt faire confiance à l'administration.

Notre motion ne demande pas la démission de la ministre mais de tirer les leçons de cette affaire en lui retirant les compétences de la Mobilité et de la SNCB pour lui transférer, eu égard au caractère

wisselvalligheid van haar beleid, de bevoegdheden inzake Nationale Loterij over te dragen.

01.20 Denis Ducarme (MR): Ik dank de premier omdat hij de zaken heeft verduidelijkt met betrekking tot de keuze van het advocatenkantoor, de afwezigheid van een belangenconflict en van favoritisme, het feit dat de administratie op de hoogte was en bij het beslissingsproces werd betrokken en de overeenstemming van het ereloon van het betrokken kantoor met de marktprijzen.

Als tegenwicht voor de vele overdrijvingen waarvan in dezen sprake is geweest, is de objectivering van een aantal elementen van het dossier wel op zijn plaats.

U hebt opnieuw verwezen naar de onduidelijke juridische context op het stuk van overheidsopdrachten, de onregelmatigheden en de administratieve fouten. De Europese richtlijn moet zo spoedig mogelijk en op een zo goed mogelijke manier in het Belgische recht worden omgezet.

U roept de oppositie op het dossier van de vluchten boven Brussel mee vooruit te helpen, opdat de economische ontwikkeling en de gezondheid van de omwonenden zouden worden veiliggesteld.

Voor de meerderheid is dit incident gesloten.

01.21 Olivier Maingain (FDF): De eerste minister heeft twee weken nodig gehad om in te zien dat de procedure onregelmatig verlopen is. Dat was nochtans overduidelijk!

Aangezien het Parlement en de pers hun werk hadden gedaan, was een andere redenering niet langer verdedigbaar.

Nochtans beweerde mevrouw Galant vorige dinsdag nog bij hoog en bij laag dat ze onschuldig was. Ze heeft dat advocatenkantoor inderdaad niet voortgetrokken door belangenneming, maar wel door de mededingingsregels naast zich neer te leggen. Ze heeft ons dinsdag eens te meer het tegenovergestelde van de waarheid verteld en de premier logenstraf haar hier genadeloos.

Daarna ligt de politieke verantwoordelijkheid bij onze Assemblée en uw regering. Drie weken heeft men nodig gehad om de waarheid te erkennen! Men kan de dingen zoveel men wil in een context trachten te plaatsen, maar de wet is en blijft de wet!

We zijn bereid de toekomstige wet te bespreken. De Europese richtlijn is niet de meest geslaagde en zal problemen doen rijzen, maar laten we ons niet

hasardeux de sa politique, celle de la Loterie Nationale.

01.20 Denis Ducarme (MR): Je remercie le premier ministre d'avoir précisé les choses sur le choix du cabinet d'avocats, sur l'absence de conflit d'intérêts, de favoritisme, sur le fait que l'administration était informée et associée aux décisions, sur le fait que les honoraires de ce cabinet correspondent aux prix du marché.

Suite à nombre d'excès, l'objectivation de certains éléments redonne de la rigueur aux propos.

Vous êtes revenu sur le contexte juridique brouillon en matière de marchés, les irrégularités et les erreurs administratives. Il faudra rapidement et avec sérieux transposer la directive européenne dans notre droit.

Vous lancez un appel à l'opposition pour faire avancer le dossier du survol de Bruxelles pour garantir le développement économique et la santé des riverains.

Pour notre majorité, cet incident est clos.

01.21 Olivier Maingain (FDF): Il a fallu quinze jours au premier ministre pour reconnaître la procédure irrégulière. C'était une évidence!

Un autre discours n'était plus tenable face au travail parlementaire et à celui de la presse.

Et pourtant, mardi encore, Mme Galant a osé affirmer son innocence. Elle n'a certes pas favorisé le cabinet d'avocats par prise d'intérêt mais par non-respect de la concurrence. Elle nous a dit une fois de plus le contraire de la vérité mardi et le premier ministre lui apporte ici le plus cinglant démenti.

Après cela, la responsabilité politique concerne notre Assemblée et le gouvernement. Il a fallu trois semaines pour reconnaître l'évidence! On peut tenter de contextualiser tout ce que l'on veut, la loi reste la loi!

Nous sommes prêts à discuter de la future loi; la directive européenne n'est pas la plus heureuse et posera problème mais ne parlons pas de ce qui

blindstaren op de moeilijkheden van morgen om het heden uit de weg te gaan. Mevrouw Galant zal wellicht kunnen aanblijven omdat ze het rotste dossier op haar bordje heeft gekregen. Haar zogezegde goede trouw is een alibi om haar gruwelijkste beslissingen erdoor te duwen en haar toekomstige fouten beter te vergoelijken!

01.22 David Geerts (sp.a): De tabel, waar de premier wat lacherig over doet, is een provisionele vastlegging. Zoets gebeurt in het begin van een begrotingsjaar, niet op 1 oktober. Ik denk dat de premier van deze tabel en deze mails geen weet had toen hij de vorige keer in de Kamer vragen moest beantwoorden over dit dossier.

Eigenlijk zegt hij, op basis van mails, dat de administratie geen krediet had en niet wist wat te betalen op 29 september. Als een *deus ex machina* zorgt de minister er dan twee dagen later voor dat dit kan.

Zijn er gevallen in het verleden waarbij een minister eigenhandig een provisioneel krediet van 400.000 euro ondertekent? Is dit het nieuwe goed bestuur van de regering-Michel?

Het is positief dat de premier heel duidelijk zegt dat de minister verantwoordelijk is en dat de procedure onregelmatig is verlopen. Hij doet de bekentenis dat zijn minister een fout heeft gemaakt en dat er onregelmatigheden zijn gebeurd, maar hij trekt geen conclusies. Gewoon zand erover en straks rustig naar het voetbal kijken. Staan zijn ministers dan boven de wet?

Dit is ontgoochelend en het tast ook de geloofwaardigheid van de politiek aan. Vanwege de nakende belangrijke NMBS-hervorming en het luchtvaartdossier heeft dit departement nochtans nood aan een maximale geloofwaardigheid.

01.23 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): De teneur van de eerste minister bevalt mij al iets meer dan die van minister Galant. Ik ga graag in op de uitnodiging van de eerste minister om inhoudelijk samen rond een aantal dossiers te werken, op voorwaarde dat we het steriele debat van meerderheid en oppositie kunnen overstijgen.

Ik kan de laconieke houding van minister Galant wel begrijpen, want de eerste minister relativeert haar optreden nog altijd te sterk en effent op die manier het pad voor een gelijkaardige fout in de toekomst.

sera difficile demain pour éluder le présent. Mme Galant ne tombera sans doute pas parce qu'elle s'est vu confier le dossier le plus pourri. Sa pseudo bonne foi est l'alibi pour faire passer ses plus exécrables décisions et mieux excuser ses prochaines erreurs!

01.22 David Geerts (sp.a): Le tableau qui amuse tant le premier ministre est un engagement provisionnel. Cette opération s'effectue en début d'exercice budgétaire et non le 1er octobre. Je pense que le premier ministre n'avait pas connaissance de ce tableau ni de ces courriels la dernière fois qu'il a dû répondre à des questions concernant ce dossier à la Chambre.

Il dit en fait, se basant sur des courriels, que l'administration n'avait pas de ligne crédit et ne savait pas quoi payer le 29 septembre. Deux jours plus tard, comme par miracle, le problème est réglé par la ministre.

A-t-on connaissance de cas où, par le passé, un ministre a signé personnellement un crédit provisionnel de 400 000 euros? Est-ce cela, la nouvelle bonne gouvernance du gouvernement Michel?

Je suis heureux que le premier ministre affirme très clairement que la ministre est responsable et que la procédure s'est déroulée de manière irrégulière. Il avoue que sa ministre a commis une erreur et que des irrégularités ont eu lieu, mais il n'en tire aucune conclusion. Il passe l'éponge et s'apprête à regarder tranquillement le match de football de ce soir. Ses ministres sont-ils donc au-dessus des lois?

Cette attitude déroutante porte atteinte à la crédibilité de la politique. Au vu de l'importance capitale de la réforme imminente de la SNCB et du dossier aéronautique, ce département a pourtant besoin d'un maximum de crédibilité.

01.23 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): J'apprécie déjà davantage la teneur de la réponse du premier ministre que celle de Mme Galant. J'accepte volontiers l'invitation du premier ministre qui nous propose de travailler ensemble sur le contenu d'un certain nombre de dossiers, à condition que nous puissions dépasser le débat stérile qui divise la majorité et l'opposition.

Je peux comprendre que la ministre Galant reste de marbre, dans la mesure où le premier ministre continuer à relativiser ses agissements de manière excessive, ouvrant ainsi la voie à des erreurs

De eerste minister moet veel duidelijker zeggen dat de minister de wet overtreden heeft in plaats van te spreken over een administratieve fout.

Ik ben het er niet mee eens dat de minister van goede wil was. Als zij van goede wil was geweest, dan had ze op die tweede mail van haar administratie geantwoord.

Andermaal hebben wij CD&V, Open Vld en N-VA niet gehoord over dit dossier. Zij houden de minister een hand boven het hoofd. Deze meerderheid van *law and order* is bikkelhard voor jonge mensen die het moeilijk hebben en voor werkzoekenden die een steek laten vallen, ze is bikkelhard op alle punten inzake veiligheid en justitie, maar voor de eigen ministers gelden die strenge regels blijkbaar niet. De minister mag blijven zitten, maar is verzwakt. De drie Vlaamse meerderheidspartijen hopen dat hen dat nog eens goed kan uitkomen. Deze houding is nefast voor het vertrouwen in de politiek.

Daarom plaats ik vraagtekens bij de uitgestoken hand van de eerste minister. Met ministers die niet eerlijk zijn tegenover het Parlement en tegen wie niet wordt opgetreden, is het heel moeilijk samenwerken.

De eerste minister is duidelijker geweest dan minister Galant, maar onvoldoende duidelijk om een punt te zetten achter dit dossier. Het zal onvermijdelijk op de agenda blijven staan.

01.24 Eerste minister **Charles Michel (Frans):** Mevrouw Lalieux ondervraagt mij over het ontbreken van een contract. In feite zouden de opdrachten onder het beroepsgeheim kunnen vallen. Ik had liever gehad dat wij die opdrachten konden meedelen. We moeten daaruit de nodige consequenties trekken.

Ik zou de heer Maingain attent willen maken op het feit dat ik duidelijk gezegd heb, al in de plenaire vergadering, dat er volgens mij drie adviezen nodig waren. De context waarin deze onregelmatigheid plaatsvond werd echter al in voldoende mate belicht door de Inspectie van financiën.

Een onvoorzichtigheid is een vorm van administratieve fout die aanleiding geeft tot een procedurele onregelmatigheid.

De regering zal duurzame en structurele oplossingen trachten aan te reiken voor dit dossier, en de economische belangen proberen te verzoenen met de eisen van de volksgezondheid en het respect voor de omwonenden.

similaires à l'avenir. Le premier ministre se doit d'affirmer d'un ton beaucoup plus tranché que la ministre a violé la loi au lieu de parler d'une simple erreur administrative de sa part.

Je récuse l'affirmation selon laquelle la ministre était de bonne foi. Si cela avait été le cas, elle aurait répondu au deuxième courriel de son administration.

Une fois de plus, nous n'avons entendu ni le CD&V, ni l'Open Vld ni la N-VA dans ce dossier. Ces partis couvrent la ministre. Cette majorité de *law and order* se montre impitoyable à l'égard des jeunes en difficulté et des chômeurs qui commettent une erreur, impitoyable sur tout ce qui concerne la sécurité et la justice, mais elle ne fait apparemment pas preuve de la même sévérité envers ses propres ministres. La ministre peut rester en place mais elle est affaiblie. Les trois partis flamands de la majorité espèrent qu'ils s'en sortiront une fois encore. Cette attitude sape la confiance dans la politique.

C'est pourquoi j'hésite à accepter la main tendue du premier ministre. J'ai d'énormes difficultés à coopérer avec des ministres qui ne sont pas honnêtes vis-à-vis du Parlement et dont le comportement répréhensible est laissé impuni.

Le premier ministre a été plus clair que la ministre Galant, mais pas suffisamment pour clore définitivement ce dossier qui restera immanquablement à l'ordre du jour.

01.24 **Charles Michel**, premier ministre (*en français*): Mme Lalieux m'interroge sur l'absence de contrat. En réalité, les ordres de mission pourraient être couverts par le secret professionnel. Je préférerais une situation où nous pourrions les communiquer. Il faut tirer les conséquences de cette situation.

Je voudrais indiquer à M. Maingain que, dès la séance plénière, j'ai dit sans ambiguïté que, selon moi, il aurait fallu trois avis. Mais l'Inspection des finances a éclairé à suffisance le contexte dans lequel a été commise cette irrégularité.

Une imprudence, c'est une forme d'erreur administrative donnant une irrégularité de procédure.

Le gouvernement tentera d'apporter des solutions durables et structurelles dans ce dossier, de conjuguer les impératifs économiques avec ceux de la santé et du respect des riverains.

01.25 **Vanessa Matz** (cdH): Het beroepsgeheim is niet van toepassing op de genoemde documenten.

De ereloonstaten en de omschrijving van de opdracht zijn documenten die aan de klant toebehoren, en die heeft het recht om ze te verspreiden.

Vorige dinsdag beweerde de minister nog dat ze volledig wettelijk had gehandeld, aangezien er vroeger geen offerteaanvraag nodig was en die in de nabij toekomst wellicht ook niet meer nodig zou zijn, na de inwerkingtreding van de Europese richtlijn, en dat het boven dien een speciale sector betrof. De eerste minister bevestigt hier vandaag dat er wel een offerteaanvraag nodig was.

01.26 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Ik denk dat de minister de regels bewust heeft overtreden. De Staat heeft veel geld neergeteld voor een service die volledig ondermaats is. De vliegmet moet helemaal worden herwerkt. Misschien moet de MR de Staat, die werd benadeeld, maar vergoeden uit de partijkas!

01.27 **David Geerts** (sp.a): Nog een opmerking over de vertrouwelijkheid. Wie is de contractant: minister Galant in hoogsteigen persoon of de Belgische Staat? In het laatste geval moet het contract ter inzage aan het Parlement worden gegeven!

01.28 **Karine Lalieux** (PS): Er is hier geen sprake van beroepsgeheim maar van een werkwijze die van bij het begin onwettig was, zonder bestek, zonder contract en zonder orderbrief.

Moties

De **voorzitter**: Tot besluit van deze besprekking werden volgende moties ingediend.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer David Geerts en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van mevrouw Vanessa Matz, van de heer Benoît Hellings, van mevrouw Karine Lalieux en van de heren Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts en Kristof Calvo

en het antwoord van de eerste minister,

01.25 **Vanessa Matz** (cdH): Les documents évoqués ne sont pas visés par le secret professionnel.

Les états d'honoraires ou l'objet de la mission sont des documents appartenant au client, et il a le droit de les diffuser.

Mardi dernier, la ministre prétendait encore avoir agi en toute légalité, vu que l'appel d'offre n'était pas nécessaire précédemment et qu'il ne le serait peut-être bientôt plus, après la directive européenne, et qu'en outre il s'agissait d'un marché spécial. Le premier ministre confirme aujourd'hui qu'il en fallait un.

01.26 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Je pense que la ministre a consciemment violé les règles. L'État a payé très cher pour un service nul. La rédaction de la loi aérienne a dû être recommencée à zéro. Peut-être le MR devrait-il puiser dans sa caisse personnelle pour rembourses l'État, qui a été lésé!

01.27 **David Geerts** (sp.a): Encore une observation sur la confidentialité. Qui est le contractant: la ministre Galant en personne ou l'État belge? Si c'est l'État belge, le contrat doit être adressé au Parlement pour qu'il l'examine!

01.28 **Karine Lalieux** (PS): Il n'est pas question ici de secret professionnel mais bien d'un démarrage illégal sans cahier des charges, sans contrat et sans lettre de mission.

Motions

Le **président**: En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une première motion de recommandation a été déposée par M. David Geerts et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mme Vanessa Matz, de M. Benoît Hellings, de Mme Karine Lalieux et de MM. Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts et Kristof Calvo

et la réponse du premier ministre,

vraagt de eerste minister

- om ten strengste te veroordelen dat de minister van Mobiliteit de wet niet heeft gerespecteerd,
- de minister van Mobiliteit op te roepen haar verantwoordelijkheid op te nemen,
- de Kamer inzage te geven in al de geleverde prestaties van advocatenkantoor Clifford Chance met betrekking tot het uitwerken van de toekomstige visie omtrent geluidsoverlast, staatssteun aan de luchtvaartsector, financiering van Belgocontrol en het uittekenen van de strategische visie van de regering inzake de luchtvaartsector, zodat het Parlement de controletaak ten volle kan uitvoeren en kan oordelen of de overheidsuitgaven goed en nuttig besteed zijn."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Georges Dallemande en Olivier Maingain en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellations van mevrouw Vanessa Matz, van de heer Benoît Hellings, van mevrouw Karine Lalieux en van de heren Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts en Kristof Calvo

en het antwoord van de eerste minister,

en rekening houdend met:

- het flagrante onwettige optreden van de minister van Mobiliteit in het kader van de aanstelling van een advocatenkantoor waarbij zij de in de wet op de overheidsopdrachten opgenomen procedures heeft overtreden,
 - het gebrek aan transparantie waarvan de minister van Mobiliteit blijk heeft gegeven ten overstaan van de Kamer van volksvertegenwoordigers door niet alle documenten betreffende deze zaak aan de Kamer over te leggen, hoewel daar door de Kamervoorzitter uitdrukkelijk om was gevraagd,
 - de herhaalde leugens van de minister van Mobiliteit, die alle fouten op haar administratie probeert af te wentelen, terwijl de omstreden beslissingen allemaal door haar kabinet werden genomen,
- zegt haar vertrouwen in de minister van Mobiliteit op."

Een derde motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Karine Lalieux en luidt als volgt:

"De Kamer,

demande au premier ministre

- de condamner avec la plus grande fermeté le non-respect de la loi par la ministre de la Mobilité,
- d'appeler la ministre de la Mobilité à prendre ses responsabilités,
- de permettre à la Chambre d'accéder à toutes les prestations déjà fournies par le cabinet d'avocats Clifford Chance dans le cadre de l'élaboration de la future vision relative aux nuisances sonores, aux aides publiques accordées au secteur aérien, au financement de Belgocontro, et à l'élaboration de la vision stratégique du gouvernement concernant le secteur aérien, de sorte que le Parlement puisse exercer pleinement sa mission de contrôle et décider si les deniers publics ont été dépensés à bon escient."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Georges Dallemande et Olivier Maingain et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mme Vanessa Matz, de M. Benoît Hellings, de Mme Karine Lalieux et de MM. Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts et Kristof Calvo

et la réponse du premier ministre,

et compte tenu de:

- de l'illégalité flagrante commise par la ministre de la Mobilité dans le cadre de la désignation d'un cabinet d'avocat en violation du respect des procédures prévues par la loi sur les marchés publics,
- du manque de transparence de la ministre de la Mobilité à l'égard de la Chambre des représentants qui n'a pas transmis l'ensemble des documents relatifs à cette affaire alors que ceux-ci avaient expressément demandé par le président de la Chambre,
- des mensonges répétés de la ministre de la Mobilité qui tente de reporter toute la faute sur son administration alors même que les décisions qui lui sont reprochées émanent toutes de son cabinet, retire sa confiance à la ministre de la Mobilité."

Une troisième motion de recommandation a été déposée par Mme Karine Lalieux et est libellée comme suit:

"La Chambre,

gehoord de interpellaties van mevrouw Vanessa Matz, van de heer Benoît Hellings, van mevrouw Karine Lalieux en van de heren Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts en Kristof Calvo

en het antwoord van de eerste minister,

verzoekt de regering:

- de onwettigheid van de procedure tot aanstelling van Clifford Chance door de minister van Mobiliteit te erkennen;
- een gedetailleerde en exhaustive lijst van de prestaties van Clifford Chance over te zenden,
- bij het uitstippelen van nieuwe vliegroutes het prioritaire criterium – namelijk het vermijden van de dichtst bevolkte zones – in acht te nemen,
- bij het vastleggen van nieuwe vliegroutes een onderzoek in te stellen naar de veiligheid, de capaciteit en de milieu-impact,
- de dienstregeling van Brussels Airport zodanig aan te passen dat de nacht wordt verlengd van de periode tussen 23 en 6 uur naar de periode tussen 22 en 7 uur,
- de geluidsquota en de tonnage van de vliegtuigen die tussen 22 en 7 uur op Brussels Airport mogen opstijgen, stapsgewijs in te perken;
- het jaarlijkse plafond van 16.000 nachtvluchten stapsgewijs te verlagen;
- een onafhankelijke autoriteit in het leven te roepen die de geluidshinder in verband met Brussels Airport moet controleren en waarin er vertegenwoordigers van de Gewesten zetelen."

Een vierde motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Marco Van Hees en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van mevrouw Vanessa Matz, van de heer Benoît Hellings, van mevrouw Karine Lalieux en van de heren Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts en Kristof Calvo

en het antwoord van de eerste minister,

verzoekt de regering

- het aanstellen van externe bedrijven door ministeriële kabinetten tot een strikt minimum te beperken en de voorkeur te geven aan het aanwenden van de in de administratie aanwezige en in onvoldoende mate erkende competenties,
- alle leden van de regering tot de orde te roepen met betrekking tot het nauwgezet naleven van de

ayant entendu les interpellations de Mme Vanessa Matz, de M. Benoît Hellings, de Mme Karine Lalieux et de MM. Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts et Kristof Calvo

et la réponse du premier ministre,

demande au gouvernement

- de reconnaître l'illégalité de la procédure de désignation de Clifford Chance par la ministre de la Mobilité,
- de fournir une liste détaillée et exhaustive des prestations effectuées par Clifford Chance,
- de respecter le critère prioritaire que constitue l'évitement des zones les plus densément peuplées lors de l'élaboration de nouvelles routes aériennes,
- de mener une étude de sécurité, de capacité et d'impact environnemental lors de la définition de nouvelles routes aériennes,
- de modifier les horaires de l'aéroport de Bruxelles-National pour étendre la nuit de 22h à 7h au lieu de 23h à 6h,
- de restreindre progressivement les quotas de bruit et les niveaux de tonnage des avions autorisés à décoller depuis Bruxelles-National entre 22h et 7h du matin,
- d'abaisser progressivement le plafond de 16.000 vols de nuit autorisés annuellement,
- de créer une autorité indépendante de contrôle des nuisances sonores liées à Bruxelles-National qui incluent des représentants des Régions."

Une quatrième motion de recommandation a été déposée par M. Marco Van Hees et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mme Vanessa Matz, de M. Benoît Hellings, de Mme Karine Lalieux et de MM. Marco Van Hees, Olivier Maingain, David Geerts et Kristof Calvo

et la réponse du premier ministre,

demande au gouvernement

- de réduire au strict minimum le recours des cabinets ministériels à des firmes externes et de privilégier les compétences insuffisamment reconnues de l'administration,
- de rappeler à l'ordre l'ensemble des membres du gouvernement quant à un respect scrupuleux des règles de marché public,

regelgeving inzake overheidsopdrachten,
- de door het kantoor Clifford Chance geëiste bedragen te betwisten gelet op het ontbreken van een schriftelijke overeenkomst, op de buitensporige tarieven die het kantoor hanteert en op de povere kwaliteit van het geleverde werk (in het bijzonder wat de tekst van het voorontwerp van de vlieg wet betreft, die door de administratie helemaal moet worden herwerkt), wat stuk voor stuk gevolgen zijn van het feit dat de minister de regels niet heeft nageleefd,
- lessen te trekken uit Galantgate – in het kader waarvan is gebleken dat minister Galant bewust de regelgeving inzake overheidsopdrachten heeft overtreden en de Kamer ook herhaaldelijk heeft voorgelogen – door de minister de bevoegdheden inzake Mobiliteit en de NMBS te ontnemen en haar de bevoegdheid over de Nationale Loterij te geven, gelet op de risico's die met het door haar gevoerde beleid gepaard gaan."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Denis Ducarme, Servais Verherstraeten, Patrick Dewael en Christoph D'Haese.

Over de moties zal later worden gestemd. De besprekking is gesloten.

De openbare vergadering wordt gesloten om 16.11 uur.

- de contester les montants exigés par le cabinet Clifford Chance eu égard à l'absence de contrat écrit, aux tarifs excessifs pratiqués par ce cabinet ainsi qu'à la piètre qualité du travail effectué (en particulier quant à la rédaction de l'avant-projet de loi aérienne, que l'administration a dû recommencer à zéro), autant de conséquences du non-respect des règles par la ministre,
- de tirer les leçons du "GalantGate" – qui a montré de la part de la ministre Galant tant une violation consciente des règles de marché public que des mensonges répétés à l'adresse de la Chambre – en retirant à la ministre les compétences de la Mobilité et de la SNCB pour lui transférer, eu égard au caractère hasardeux de sa politique, la compétence de la Loterie Nationale."

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Denis Ducarme, Servais Verherstraeten, Patrick Dewael et Christoph D'Haese.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

La réunion publique est levée à 16 h 11.